

ACTIVITATEA DE CERCETARE DIN BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

PREZENȚA CĂRȚII TIPĂRITE ÎN BELGIA ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC

(SEC. AL 19-LEA)

Maria Rafailă   Mihaela Dragu

DESCRIERE PROIECT

- Cercetarea își propune să prezinte dovezi ale circulației cărții tipărite în Belgia în sec. al 19-lea (cu precădere în perioada 1830-1865) și prezența ei în spațiul românesc.
- Este vizată perioada în care circulația cărții franceze se realiza de multe ori trecând prin tipografiile belgiene - “cartea franceză era belgiană”, lucru devenit o practică industrială.

DESCRIERE PROIECT

- Perioada de referință conține elemente semnificative ale dezvoltării relațiilor dintre România și Belgia, țara noastră fiind numită în epocă la *Belgique de l'Orient* (elaborarea primei Constituții a României a luat ca reper modelul belgian).
- Contextul economico-cultural era favorabil acestei deschideri, iar zona, din punct de vedere geo-politic, prezenta un interes special în evoluția istorică a Europei.

DESCRIERE PROIECT

- Este perioada în care o serie de autori români, unii dintre ei exilați în contextul mișcărilor revoluționare de la jumătatea secolului al 19-lea din Europa, și-a publicat scrierile la Bruxelles, susținând cauza românească.
- Ca exemplu : revista *Steaua Dunării (L'Étoile du Danube)*, publicată inițial la Iași, dar, interzisă de cenzură, și-a mutat redacția la Bruxelles, în perioada 4 decembrie 1856-1 mai 1858.
- Cercetarea va individualiza acele lucrări care definesc “la question roumaine”, în epoca Tratatului de la Paris, publicate la Bruxelles de către personalitățile române patriotice și, în același timp, cu vocație europeană.

DESCRIERE PROIECT

- Cărțile au jucat rolul lor de liant între cele două țări europene pe care distanța nu le-a împiedicat să-și dezvolte propriile legături, pe baze spirituale și culturale.
- Circulația cărții avea dimensiunile unui amplu fenomen cultural.
- Se evidențiază interesul românilor pentru cartea belgiană de limbă franceză, România fiind și acum o țară în care francofilia reprezintă o stare de spirit.

DESCRIERE PROIECT

- Interesul părții belgiene a motivat demersul integrării cercetării într-un proiect internațional.
- Propunerea de proiect, cu titlul *Belgique-Roumanie à travers l'imprimé (1815-1865) - une valorisation des collections de la Bibliothèque de l'Académie Roumaine*, a fost admisă, cercetarea urmând să se desfășoare în cadrul schimbului interacademic Academia Română - Wallonie Bruxelles.
- În acest context, al colaborării internaționale, cercetarea va deveni mai amplă, urmărind și cărți ale autorilor români publicate în Belgia în secolul al 19-lea.

OBIECTIVE

- Valorificarea colecțiilor Bibliotecii Academiei Române, creșterea vizibilității lor în spațiul european;
- Evidențierea prezenței cărții tipărite în Belgia (autori francezi, cărți din literatură universală traduse în franceză, autori români sau cărți referitoare la spațiul românesc);
- Relevarea nivelului de dezvoltare a artei tiparului în Belgia, dar și a interesului românilor pentru cartea de limbă franceză;
- Finalizarea cercetării prin realizarea unui catalog / a unei expoziții.

REZULTATE ANTERIOARE

- Prospectări în fișierele clasice, în fișierul on-line al BAR și în alte surse ian-nov 2015
- Interes manifestat din partea părții belgiene, Université Libre de Bruxelles, pentru tema de cercetare, vizita la București a delegatului belgian sept 2015
- Selecția, din cca 60.000 de descrieri bibliografice parcurse, a 600 titluri care se încadrează în temă dec 2015
- Depunerea propunerii de proiect cu tema : *Belgique-Roumanie à travers l'imprimé (1815-1865) : une valorisation des collections de la Bibliothèque de l'Académie Roumaine* ian. 2016
- Selecția proiectului propus, urmând ca el să se deruleze în cadrul acordului de colaborare dintre Academia Română și Wallonie Bruxelles aprilie 2016
- Prospectarea (parcurgerea a cca 100.000 de descrieri bibliografice), selectarea a 150 de titluri care se încadrează în temă ian.-dec. 2016

ETAPIZAREA REALIZĂRII ȘI REZULTATE LIVRABILE

- Prospectări în fișierele clasice, în fișierul on-line
ian-sept 2017
al BAR și în alte tipuri de surse
- Organizarea materialului, verificări
oct-dec 2017
- Realizarea unui catalog / organizarea unei expoziții
2018

CONCLUZII

Cercetarea va fi o contribuție la :

- Evidențierea colecțiilor Bibliotecii Academiei Române, a interesului românilor pentru cartea belgiană de limbă franceză
- Completarea informațiilor privind circulația cărții în Europa și în spațiul românesc, în secolul al 19-lea
- Crearea, prin intermediul cărților, a apropierii culturale și dezvoltarea legăturilor dintre cele două țări (de altfel, Belgia a contribuit la crearea statului român modern - modelul belgian al Constituției României)

CONCLUZII

- Evidențierea influenței limbii franceze în cadrul diversității lingvistice și culturale europene (modul în care a contribuit la evoluția culturală a altor popoare, printre care și a țării noastre)

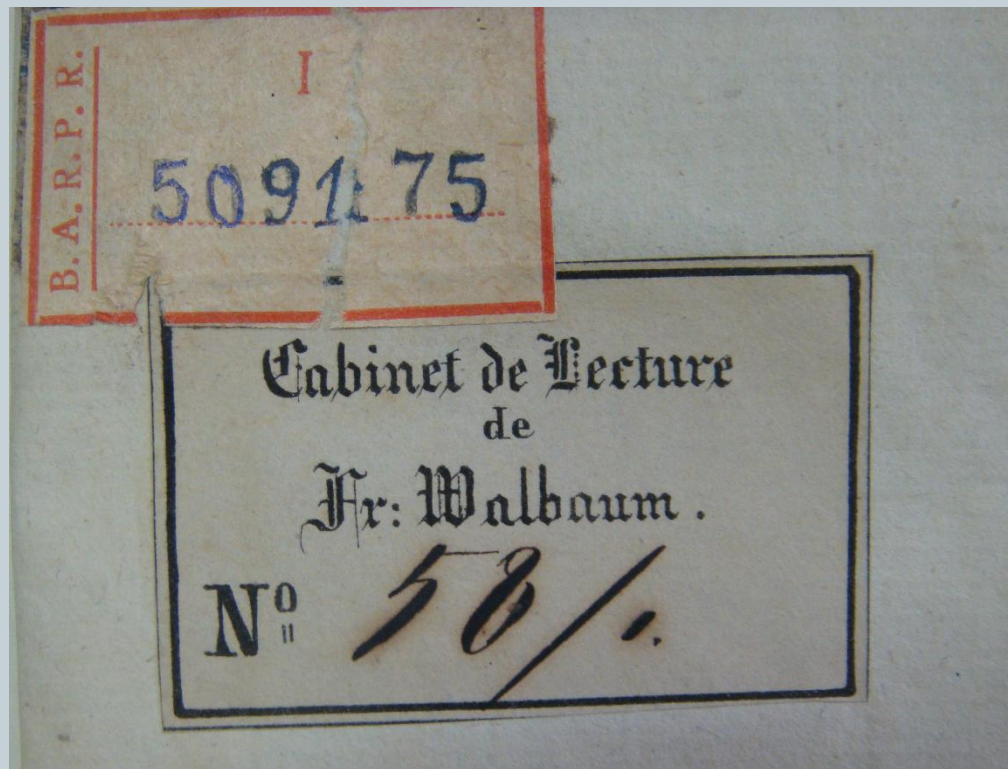
Un asemenea studiu, privind relațiile dintre Belgia și România, cu referire la tipărirea și circulația cărții în secolul al 19-lea, nu a fost realizat până acum.

POSESORI, EX LIBRIS-uri

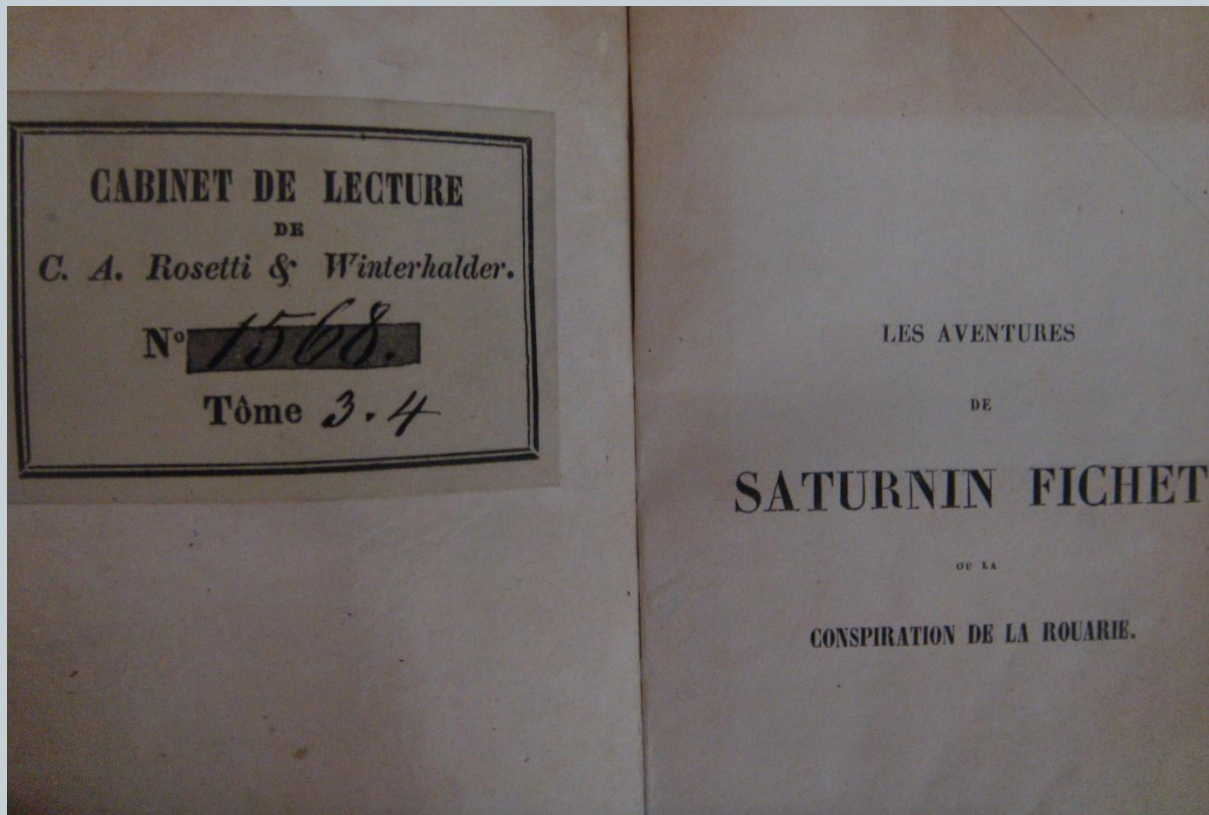

- Studiul va evidenția totodată numele unor instituții și al unor personalități românești care au contribuit la introducerea acestor valori culturale în spațiul nostru, înființând librării, cabinete de lectură, biblioteci.
- Însemnările de posesor, ex-libris-urile, ștampilele aflate pe unele dintre ele sunt grăitoare.
- Imaginile care vor fi prezentate în continuare dovedesc proveniența acestor cărți: cabinetele de lectură Walbaum, C. A. Rosetti și Erich Winterhalder, Biblioteca Colegiului Sfântu Sava, Biblioteca Centrală București, Biblioteca Mitropolitului Iosif Naniescu, a lui Ghenadie Enăceanu, a lui Nifon Bălășescu, celebra bibliotecă Scheiană, a lui Dimitrie C. Sturdza, a cărturarului ardelean Alex. Papiu-Ilarian, a celebrilor colecționari : Constantin Orghidan, baronul Barbu de Bellio junior, G. E. Philipescu.

POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

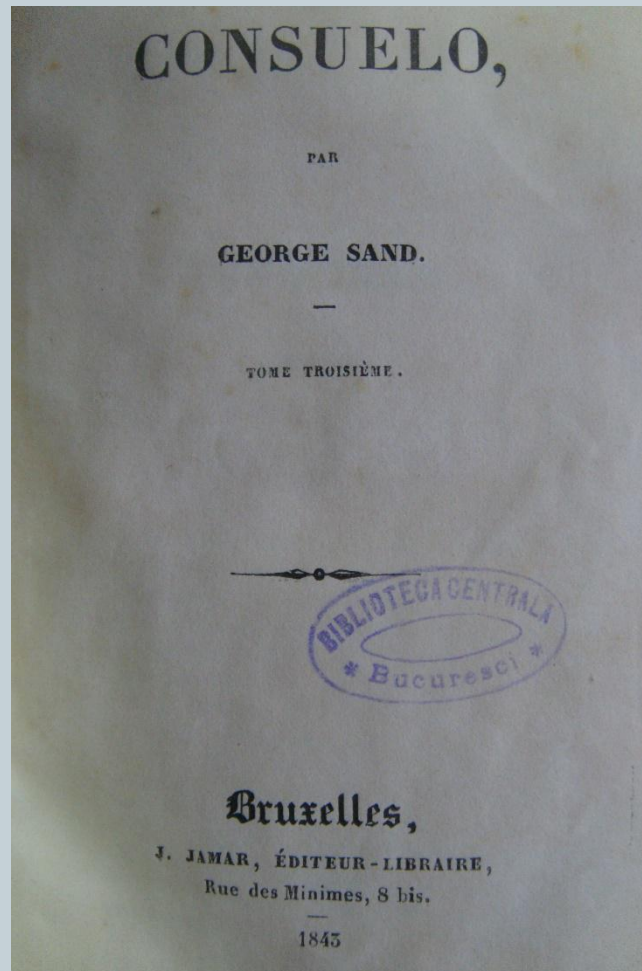

POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

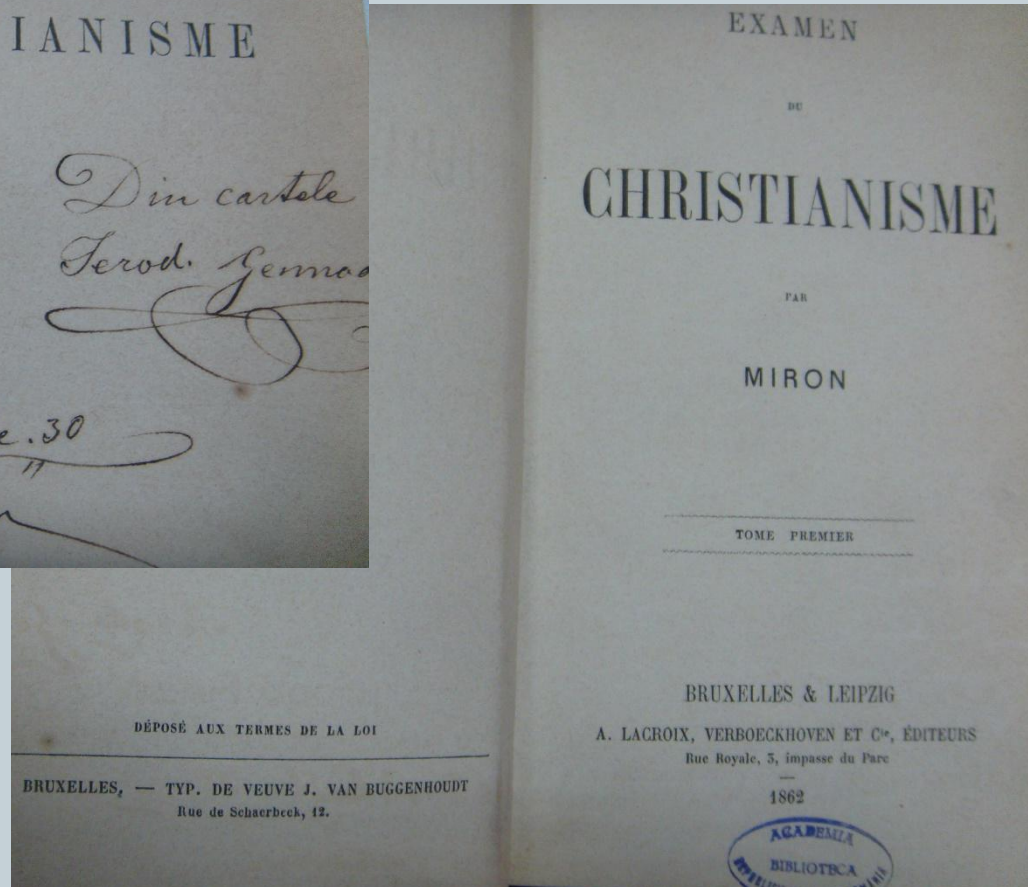
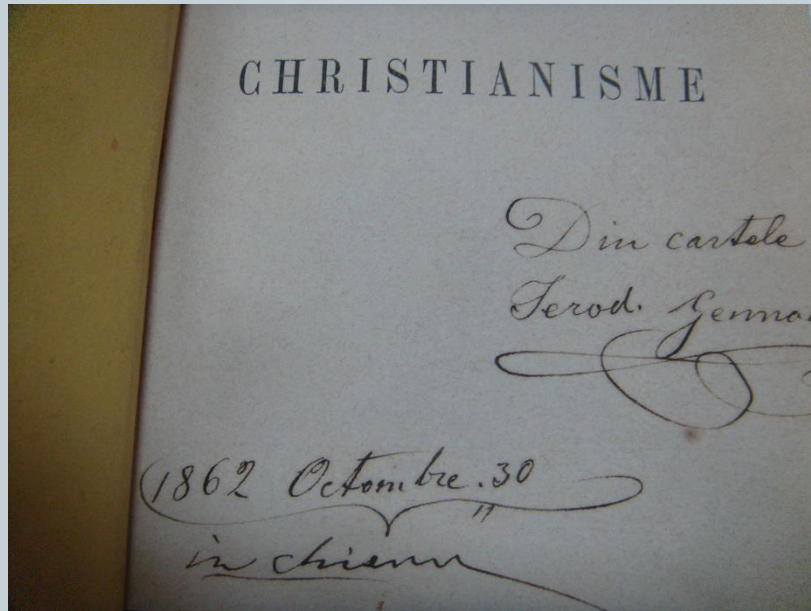

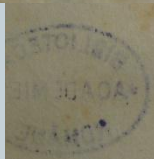
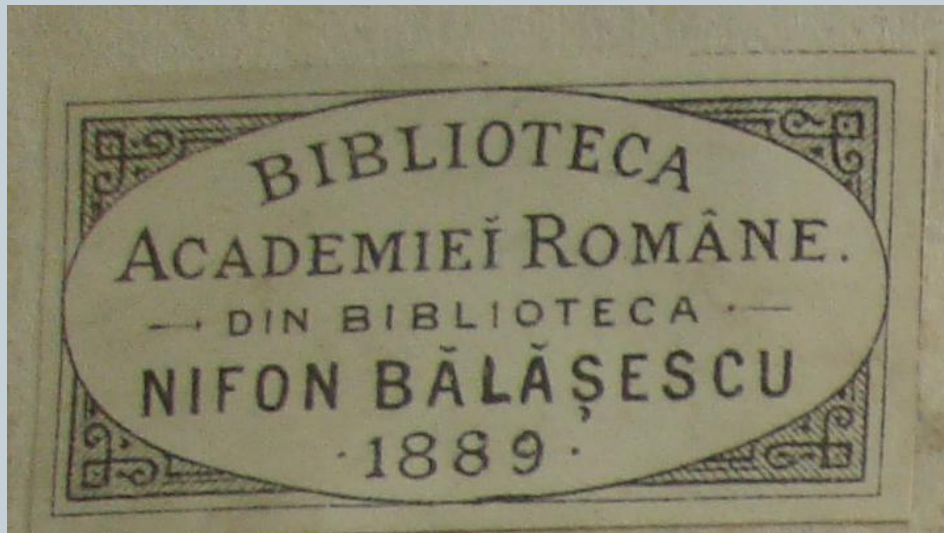
POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

Mémoires
DE
LUTHER.

LIVRE TROISIÈME.

1529—1546.

CHAPITRE PREMIER.

1529—1532.

Les Turcs. Danger de l'Allemagne. — Augsbourg, Smetkalde.
Danger du protestantisme.

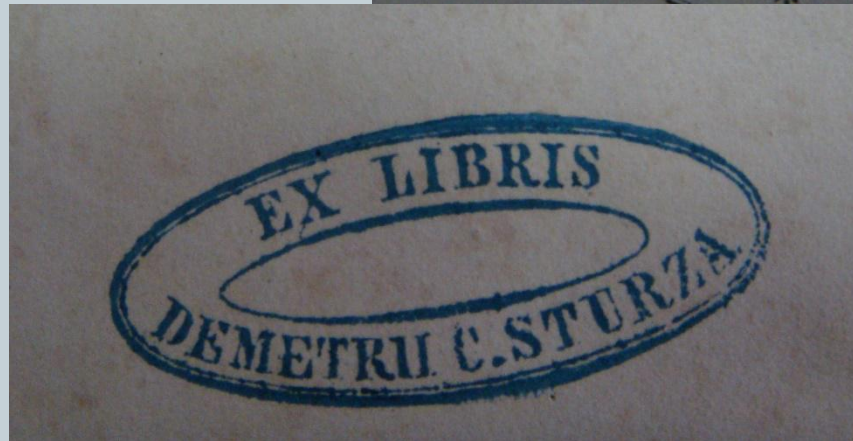
Luther fut tiré de son abatement et ramené à la vie active par les dangers qui menaçaient la Réforme et l'Allemagne. Lorsque ce *fleau de Dieu*, qu'il attendait avec résignation comme le signe

TOME II.

1

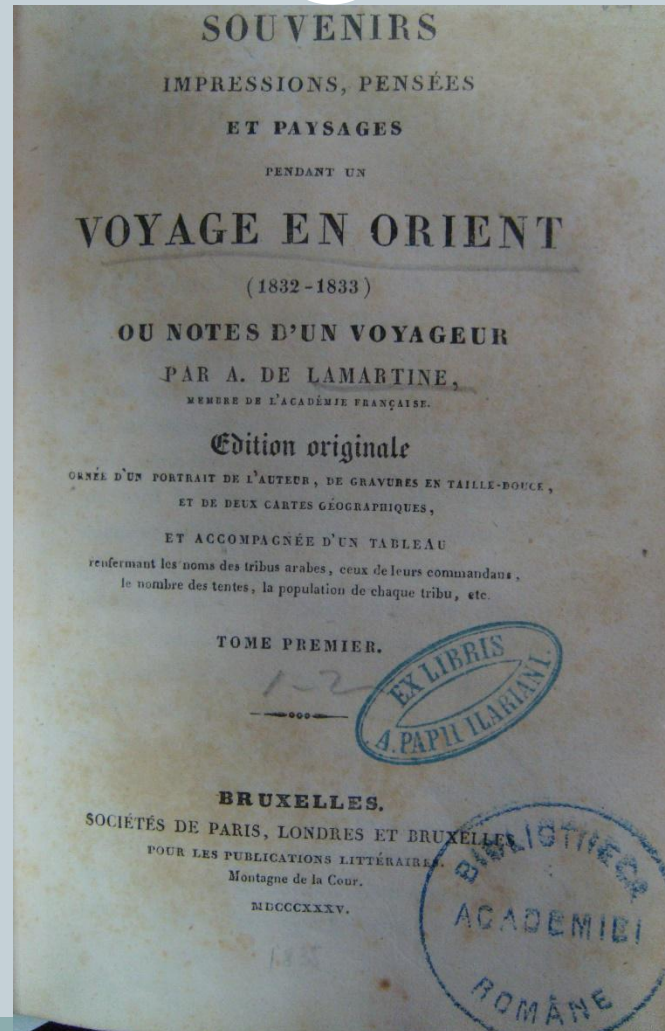

POSESORI, EX LIBRIS-uri

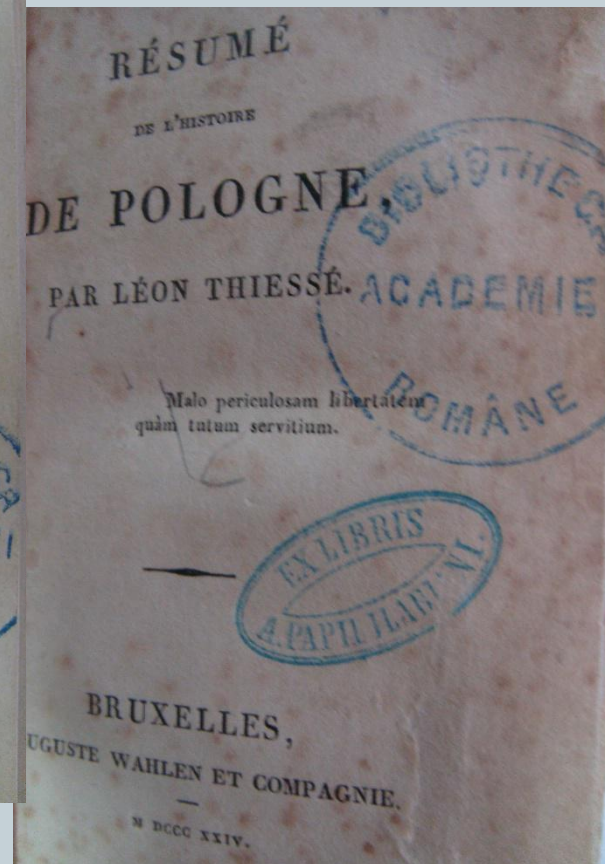
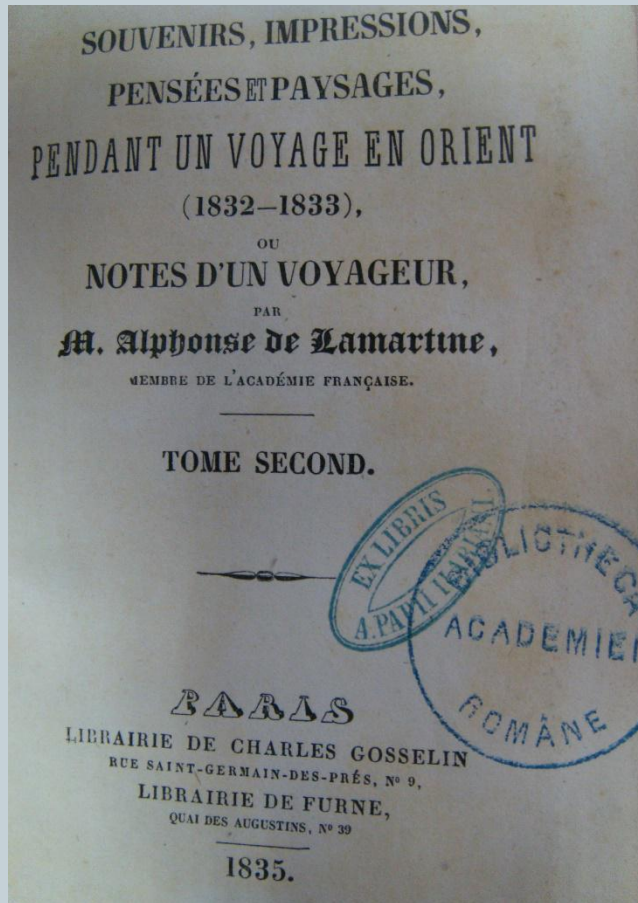

POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

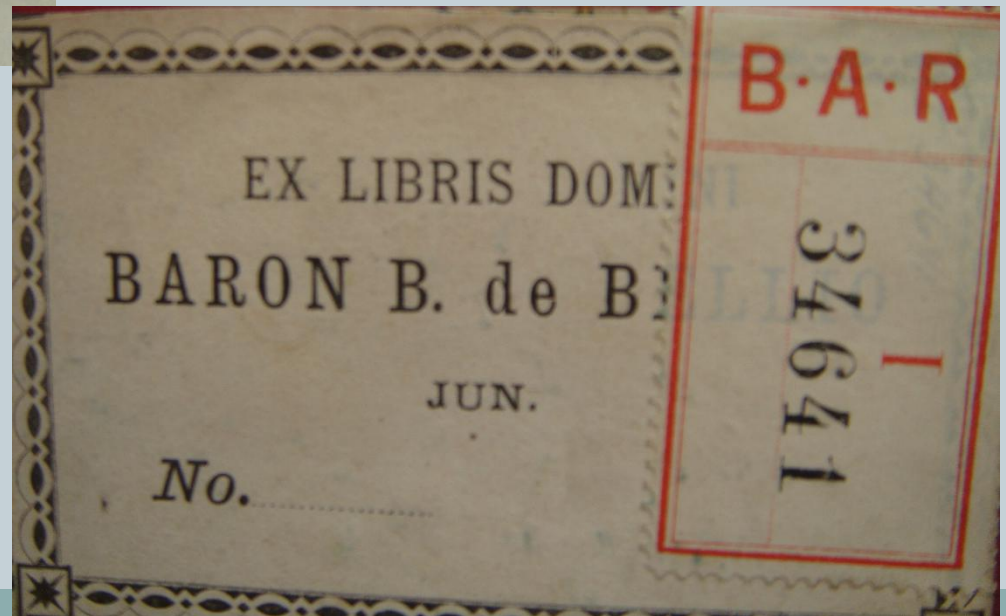
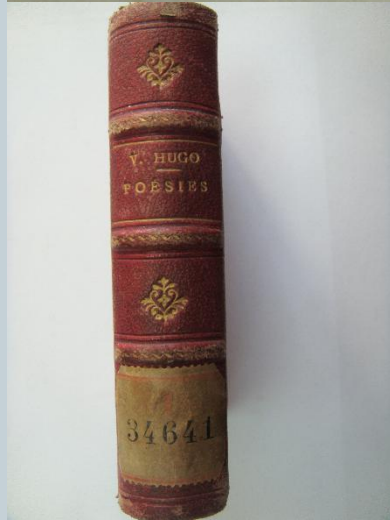

POSESORI, EX LIBRIS-uri

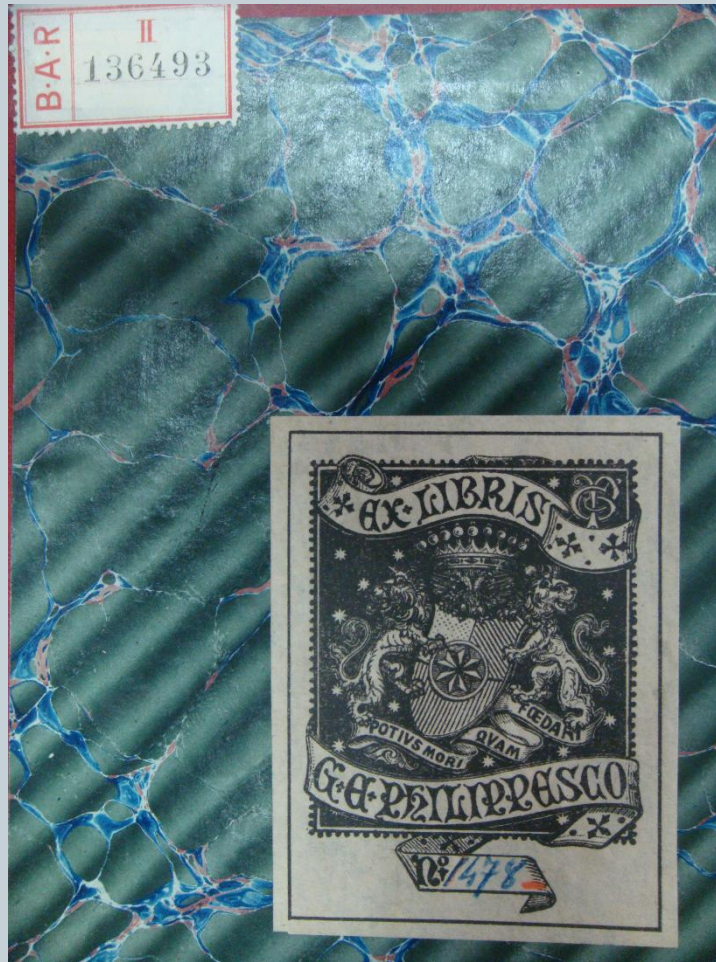

POSESORI, EX LIBRIS-uri

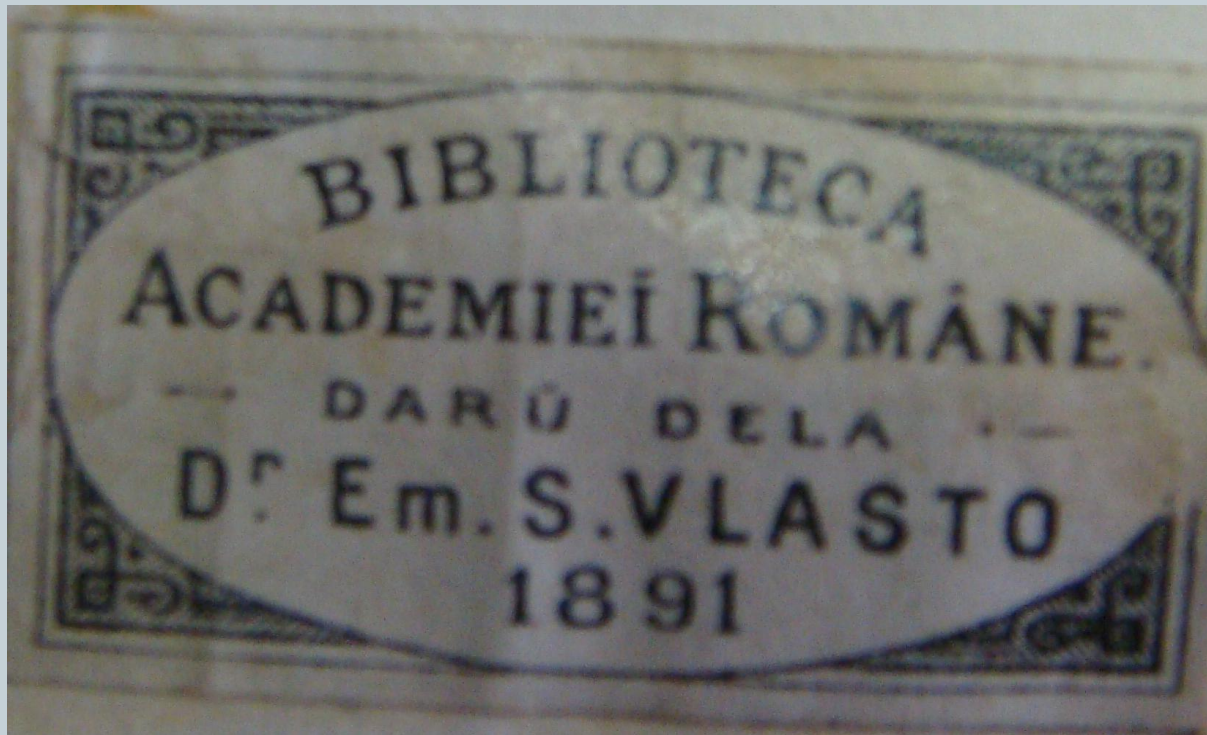

POSESORI, EX LIBRIS-uri

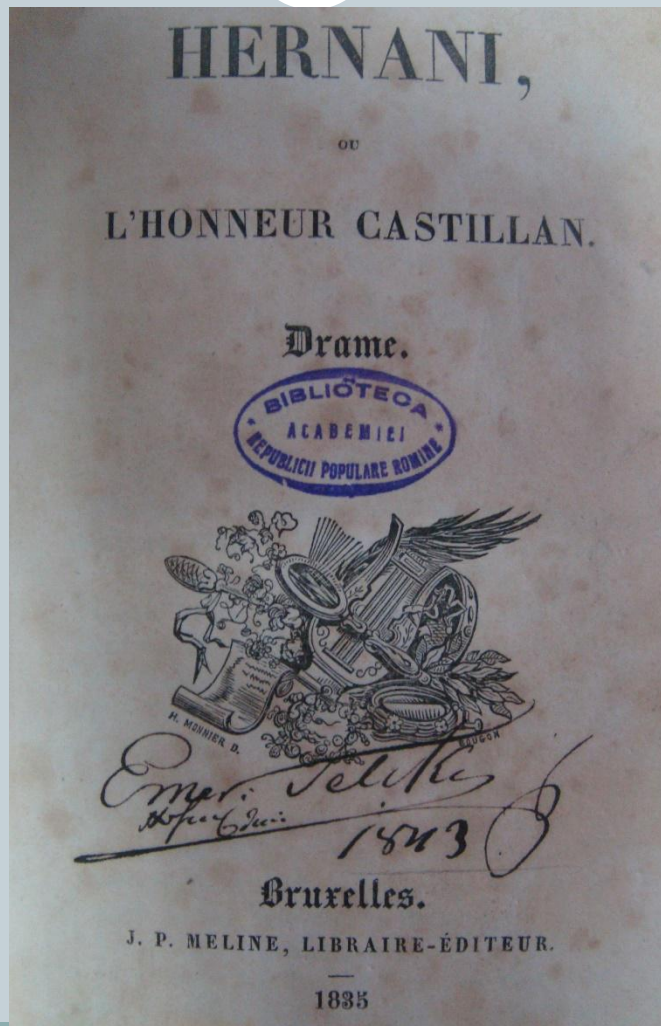
POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

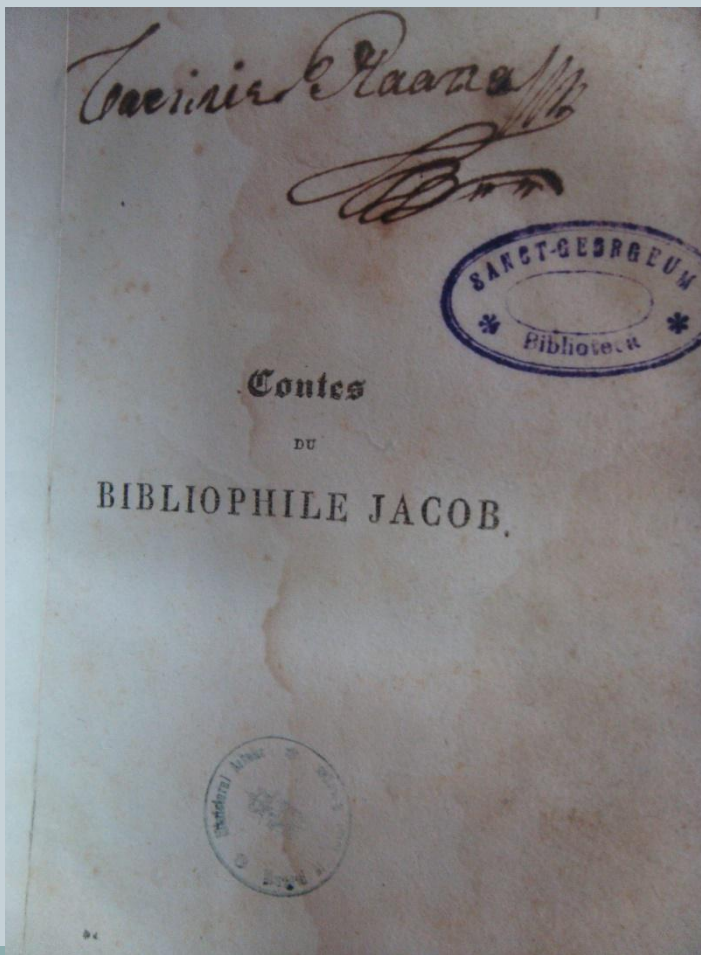

POSESORI, EX LIBRIS-uri

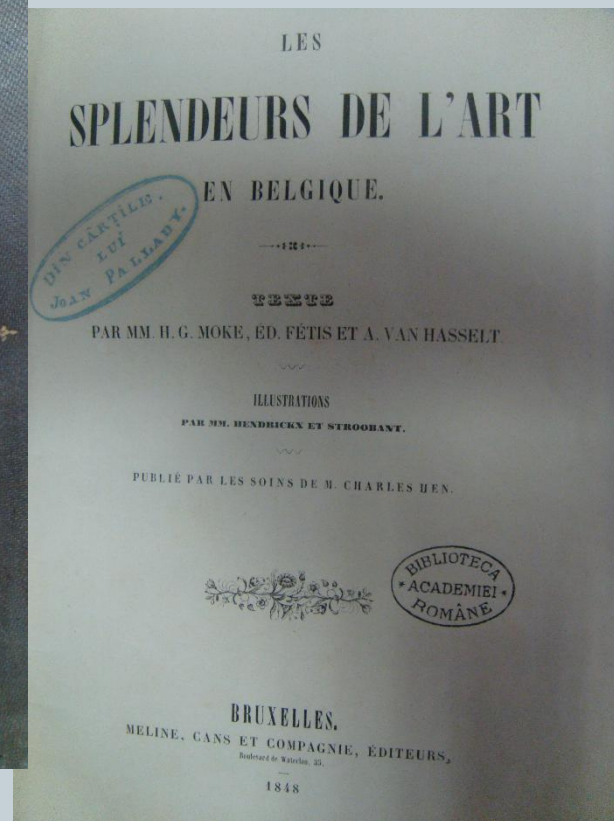
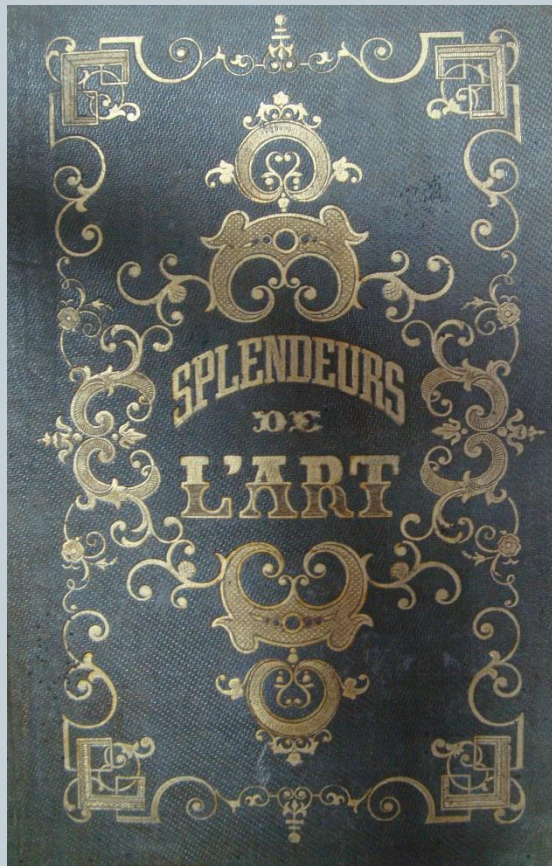

POSESORI, EX LIBRIS-uri

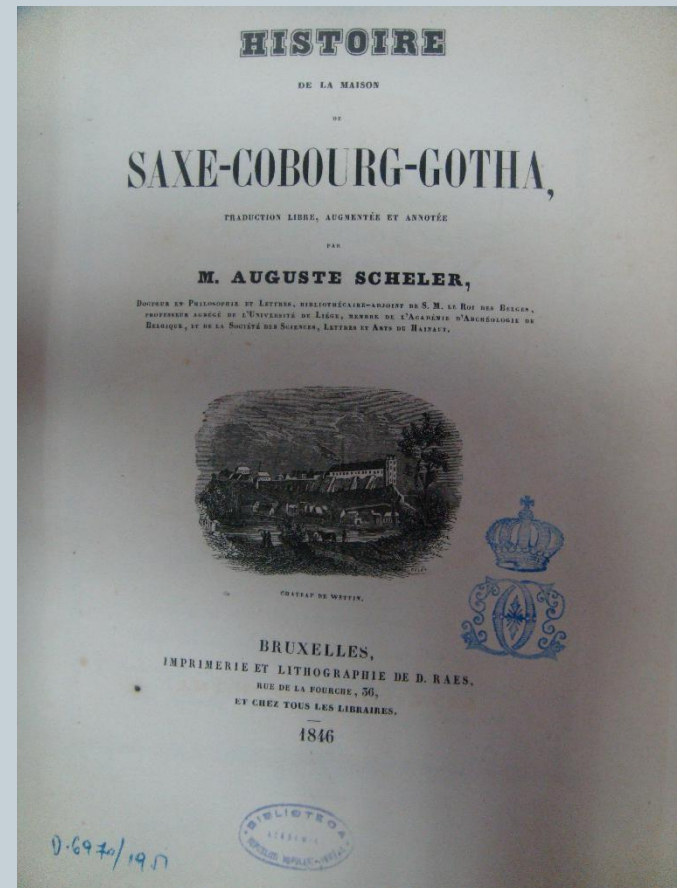
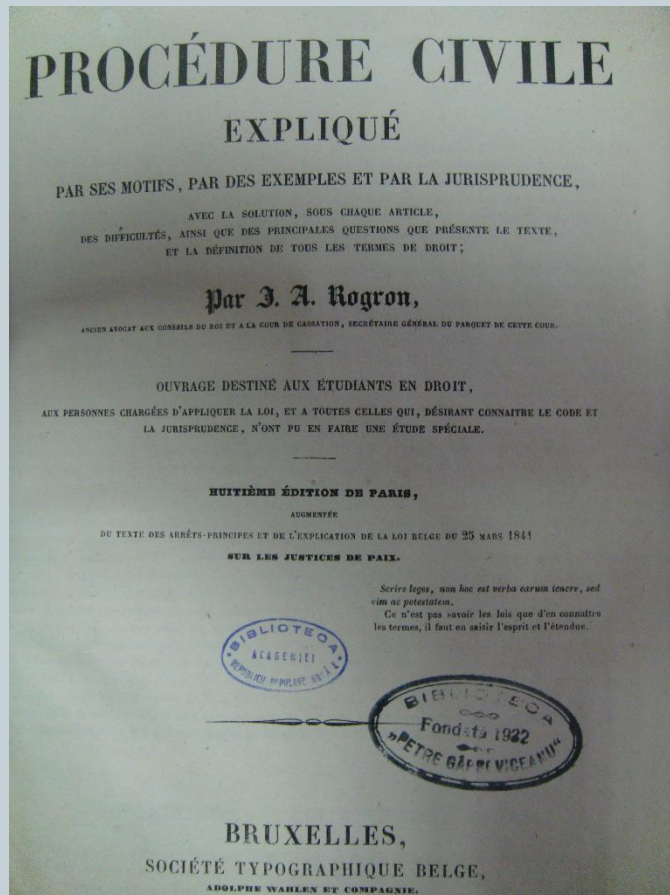

POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

POSESORI, EX LIBRIS-uri

